Essay type Question :

(1) প্ৰাচীন ৰোমৰ ধৰ্মৰ উপৰত এটি টোকা লিখা - ?

⇒ প্ৰাচীন ৰোমৰ সমাজ আৰু সংস্কৃতিত ধৰ্মই এক উল্লেখযোগ্য স্থান অধিকাৰ কৰিছে। অন্যান্য প্ৰাচীন সভ্যতাসমূহৰ দৰে প্ৰাচীন কালৰ ৰোমতো ধৰ্মৰ বিকাশ হৈছিল। ৰোমৰ এই প্ৰাচীন ধৰ্ম ব্যৱস্থা লোককথা আৰু জনবিশ্বাসৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা বিভিন্ন আচাৰ-অনুষ্ঠানৰ মাজেদি সম্পন্ন কৰা হৈছিল। বিশ্বৰ অন্যান্য প্ৰান্তৰ দৰে প্ৰাচীন ৰোমবাসী বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক পৰিঘটনাক দেৱত্ব আৰোপ কৰিছিল। গ্ৰীকসকলৰ প্ৰভাৱত ৰোমান ধৰ্মবিশ্বাসৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা পৰিৱৰ্তনসমূহ হ'ল - (i) পূৰ্বৰে পৰা চলি অহা প্ৰাকৃতিক শক্তিসমূহক দেৱত্ব প্ৰদান আৰু মানৱীয় ৰূপ প্ৰদান।

(ii) দেৱতাৰ পূজা উপাসনাৰ বাবে উপাসনাস্থলী নিৰ্মাণ।

(iii) ৰোমান বীৰ আৰু সম্ৰাটসকলক দেৱত্ব আৰোপ।

ৰোমৰ উপাসনা কৰা প্ৰধান দেৱ-দেৱীৰ নাম হ'ল - জুপিটাৰ — আকাশৰ দেৱতা তথা ৰোমান ৰাষ্ট্ৰৰ বিশেষ ৰক্ষক, মাৰ্চ - ৰণ দেৱতা, জুনো - নাৰীৰ বিবাহ আৰু প্ৰসৱৰ সময়ৰ সহযোগী দেৱতা, মিনাৰ্ভা - হস্তশিল্পৰ দেৱী, জানুচ - গৃহৰক্ষক দেৱতা আৰু ভেষ্টা - চুলাৰ দেৱী।

ৰোমান সকলে গ্ৰীকসকলৰ বিভিন্ন দেৱ-দেৱী প্ৰত্যক্ষভাৱে গ্ৰহণ কৰি উপাসনা কৰিছিল। গ্ৰীকসকলৰ মধ্যে দেৱতা হেৰ্মিছ আৰু পলিডিউচেছক ৰোমানসকলেও দেৱতা হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। গ্ৰীকৰ আন এজন উল্লেখযোগ্য দেৱতা এপোলোক ৰোমানসকলে গ্ৰহণ কৰিছিল। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব পঞ্চম শতিকাত ৰোমত হোৱা প্লেগ মহামাৰীৰ পৰা ৰোমবাসীক উদ্ধাৰ কৰাৰ বাবে ৰোমানসকলে এপোলো দেৱতাক পূজা কৰিবলৈ লৈছিল। প্ৰচলিত জনবিশ্বাসমতে এই মহামাৰীৰ

ৰোমৰ অধিকাংশ ভূমি পেট্রিচিয়ানসকলৰ আছিল। এই ভূমিসমূহ তেওঁলোকে প্লেবিয়ানসকলক ভাড়াত দিছিল নাইবা দাস ৰাখি নিজেই কৃষিকাৰ্য কৰিছিল। ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ অৰ্থনীতিৰ মূল ভেটি কৃষি হোৱাৰ লগতে সমাজৰ অধিকাংশ লোক কৃষি কৰ্মত নিয়োজিত হৈ আছিল। এই কৃষকসকলৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ আছিল - মুক্ত কৃষকৰ লগত আবদ্ধ অৰ্থাৎ বেতৰ বেতৰ মালিক মালিকসকলো কৃষিকৰ্মৰ লগত জড়িত আছিল। বেতৰ সাপেক্ষ সমূহত তিনি শ্ৰেণীৰ মালিকসকলে দাসসকলক কৃষিত নিয়োজিত কৰিছিল। ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ সম্প্ৰসাৰণৰ লগতে নগৰীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হোৱাৰ ফলত নগৰসমূহত কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ বজাৰ গঢ়ি উঠিছিল। নগৰৰ বাসিন্দাসকলৰ বাবে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ খাদ্য সৰবৰাহ কৰিবলৈ আৰু দূৰ দূৰণিৰ পৰা ব্যৱসায়-বাণিজ্য আৰম্ভ হৈছিল। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব দ্বিতীয় শতিকাত কেটোৱে তেওঁৰ 'দ এগ্ৰিকালচুৰা' গ্ৰন্থত মদ প্ৰস্তুতৰ ক্ষেত্ৰত ৰোমত হোৱা প্ৰযুক্তিৰ বিকাশৰ বৰ্ণনা কৰি থৈ গৈছে। ৰোমৰ পৰা বৰ্তমানৰ ফ্ৰান্স, জাৰ্মানী, ইটালী, পৰ্তুগাল, স্পেইন আদি অঞ্চললৈ এই প্ৰযুক্তিৰ প্ৰসাৰ ঘটিছিল। ৰোমানসকলে মদ দৈনিক প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী হিচাপে গণ্য কৰিছিল আৰু ব্যৱসায় হিচাপে আঙুৰ খেতিৰ লগতে বণিকসকলে দূৰ দূৰণিলৈ ৰোমৰ পৰা মদ সৰবৰাহ কৰিছিল। ইটালীৰ কৃষকসকলে বিভিন্ন ধৰণৰ শস্য উৎপাদন কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত শাকজাতীয় শস্য, জলপাই আৰু আঙুৰ প্ৰধান আছিল। ইটালীৰ পৰা বহু পৰিমাণৰ জলপাই তেল আৰু মদ ৰপ্তানি কৰা হৈছিল। প্ৰাচীন ৰোমৰ উৎপাদিত প্ৰধান কৃষিজাত সামগ্ৰীসমূহ হ'ল - বজৰা বা কণীধান আৰু ঘেঁহু। ভূমধ্য সাগৰীয় অঞ্চলত হোৱা ঘেঁহুৰ পৰা উন্নত মানৰ আটা প্ৰস্তুত কৰি নগৰ অঞ্চললৈ বাণিজ্যিকভাৱে পঠোৱা হৈছিল। মিচৰ, ইটালী, চিচিলি, গ্ৰীচ আৰু উত্তৰ আফ্ৰিকাত প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ আঙুৰ খেতি

টুল্লাছ্ হষ্টিলিয়াছ ঃ খ্ৰীষ্টপূৰ্ব 672 - খ্ৰীষ্টপূৰ্ব 640

⇒ প্ৰাচীন ৰোমৰ ৰাজতন্ত্ৰৰ টুল্লাছ্ হষ্টিলিয়াছ আছিল-তৃতীয়জন ৰজা। এওঁ যথেষ্ট নেতৃত্বশালী আৰু প্ৰভুত্বশালী ৰজা আছিল।

(18) কোন ৰজাৰ শাসন কালত অন্যায়ত লগত ৰোমত ইট্ৰুস্কান শাসনৰ আৰম্ভণি হয়?

⇒ এল টাৰ্কুইনিয়াছ প্ৰিছকাছ।

(19) চিজাৰৰ প্ৰধান প্ৰতিদ্বন্দ্বী কোন আছিল?

⇒ ক্ৰেছাছ্ আৰু পম্পিয়াছ্।

(20) আগষ্টাছে বিভক্ত কৰা ৰোমৰ অধীনৰ প্ৰদেশসমূহৰ ~~নাম~~ কেইটা লিখা-?

⇒ (i) চিনেটৰিয়েল আৰু (ii) ইম্পেৰিয়েল

যিবিলাক প্ৰদেশত ৰোমান শাসন সুদৃঢ় সুপ্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল আৰু চেনেটৰৰ আনুগত্যহীন সৈন্য ৰেখৰ আশ্ৰয় লব নাছিল সেই প্ৰদেশসমূহক চিনেটৰিয়েল প্ৰদেশ হিচাপে জনা হৈছিল। আনহাতে যিবিলাক প্ৰদেশ নতুনকৈ ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল সেই প্ৰদেশসমূহক ইম্পেৰিয়েল হিচাপে জনা গৈছিল।

(21) ফ্লেভিয়ান বংশৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন?

⇒ ভেস্পাছিয়ান।

(22) টাইটাছৰ শাসনকালত ইটালীত হোৱা দুটা দুৰ্যোগজনক ~~ঘটনা~~ ঘটনাটো লিখা-?

⇒ (i) এক ভয়ংকৰ অগ্নিকাণ্ডত ৰোম নগৰীৰ বহু অংশ ধ্বংস হয়।

(ii) ভিচুভিয়াছ আগ্নেয়গিৰিৰ উদ্গীৰণৰ ফলত হাৰকুলেনিয়াছ আৰু পম্পেই নামৰ নগৰ দুখন সম্পূৰ্ণৰূপে ধ্বংসস্তূপত পৰিণত হয়।

* চিল্ক ৰোড ~~চিনৰ~~ চীনত অৱস্থিত। পূৰ্বে চাং'আন-ৰ পৰা পশ্চিমে ভূমধ্য সাগৰলৈ এই পথ স্থলপথটো চিল্ক ৰোড হিচাপে জনা যায়।

করত হৈছিল। আদুত লোকৰ বাবে কটি হাবনীত কি ব্যৱস্থা লিখিত
আছে হেমাহী হেঙ্গাগ গঠি হেঙিছিল আৰু তাত বহা লোকসকল অৰ্দ্ধনগ্নীত
কি উপমল হৈছিল তাৰ বুলিকিত কৰিছে যাতে হাবনীত আহিবে অন্যান্য
স্থানত আদুত লোকক নিমন্ত্রণ কৰা হৈছিল। অন্যান্য কৃষিজাত সামগ্রী
যেনে - ডাঠিয়ৰ, আৰিহণ বা আৰি হেমনীয়া হেঙুদি, চাউল বা নিমাজত
মিঠা আৰি আৰু গৰু, দুলম্বী, বাহিনা, দীঠ, ধূলা বহুৰ, নিমাজ, ক্ষাৰ,
জামুকা ইন্ধাকটি আদি। প্রাচীন লোকসকলে নগাঁ হুনুহ
কৰি বাহিখোৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে অতিৰিক্ত আৰু কি কৰি বাহিখোদি কৰাৰ
ব্যৱস্থা আছিল। বহু আমঞ্চত ~~বিবাহ~~ হোৱাত লোকসকলে নগাঁ বাহিখোদি
হৈছিল। বমলা বহু আমঞ্চত কৃষকসকলে আৰিবা হেঙুদাদল হুঁলে আৰিবা
কৰি হিতলেগীয়া হোৱাত হেঙুদাদল বুদ্ধিত ক্ষুদ্রকু কৰাই দিছিল। আৰিবা
হেঙুদাদল হোৱা আৰ্দ্রগ্রীসমূহৰ ব্যৱস্থা আৰম্ভ হৈছিল। লোকে লগত
হুঁলোৱা, আহিৰা আৰু আন্যান্য বিভিন্ন লেখত কৃষিজাত আৰ্দ্রগ্রী
আদান-প্রদান হৈছিল। লোকসকলে আৰুনাৰি হোৱা প্রথাৰ আৰ্দ্রগ্রী
যেনে - লেহৰ, বলাহ আৰু মাখুলা, হাতীৰ দাঁত আৰু বনহীয়া জন্তু,
লাহিজাত আৰ্দ্রগ্রী আৰু মূল্যৱান বাসন আদি। কৃষিসম্পর্কিত গৰু,
ছাগলী, ভেড়া, ঘোৰালিৰ আদি লোৱা হৈছিল। গাইগৰুৰ বাবে প্রচুৰ
বাহিনাৰ গাখীৰ উদ্ধাদন হৈছিল। ~~যোগাৰ বিক্রয় আৰু বাহিনা~~
~~অতিৰিক্ত হৈছি লোকসকল~~ বিলাসী আদ্য ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে আদুত
হৈছিল।